

Euroopan komissio perusti korkean tason asiantuntijaryhmän (High-Level Expert Group on Sustainable Finance, HLEG) kehittämään EU:lle kokonaisvaltaista kestävä rahoituksen suunnitelmaa. Komissio pyysi asiantuntijaryhmältä suosituksia siihen, miten pääomaa voitaisiin ohjata kohti kestäviä sijoituksia, millä toimenpiteillä rahoitusjärjestelmää voitaisiin suojata kestävyteen liittyviltä riskeiltä, ja miten toimenpiteet voitaisiin ottaa käyttöön yleiseurooppalaisella tasolla.

Rahoitusjärjestelmä ja sitä koskeva sääntely ovat laajoja ja monitahoisia kokonaisuuksia. Tämän takia ei ole yhtä yksittäistä toimenpidettä, jolla voitaisiin saavuttaa komission tavoitteet ja muuttaa koko rahoitusjärjestelmä kestävämmäksi. Sen sijaan asiantuntijaryhmä on pyrkinyt tekemään kattavan arvion koko rahoitusjärjestelmästä, tunnistamaan pikaista muutosta vaativia osa-alueita sekä antamaan täsmällisiä suosituksia näiden osa-alueiden kehittämiseksi.

HLEG esittää ensisijaisiksi toimenpiteiksi seuraavia:

- Luodaan EU:hun kestävyysluokittelu, jonka lähtökohtana on ilmastonmuutoksen torjunta ja tärkeimpien investointeja vaativien osa-alueiden määrittely.
- Tarkennetaan sijoittajien tehtäviä, jotta sijoitusten aikajänne pidentyisi ja sijoituspäätöksissä otettaisiin paremmin huomioon ympäristölliset, yhteiskunnalliset ja hallinnolliset tekijät (ESG).
- Tuodaan enemmän tietoa julki, jotta kestävyteen liittyvät mahdollisuudet ja riskit olisivat läpinäkyvämpiä.
- Tuodaan kestävä sijoitusmahdollisuudet myös yksityissijoittajien ulottuville.
- Kehitetään eurooppalaiset viralliset kestävyysstandardit tietyille rahoitusvaroilta, alkuun etenkin vihreille joukkovelkakirjoille.
- Perustetaan uusi toimija nimeltä ”Kestävä Infrastruktuurin Eurooppa”, jossa infrastruktuurin kehittämiseen tarkoitettuja resursseja jaetaan siten, että niillä voidaan luoda tarpeellinen pohja kestävämmän talouden toiminnalle.
- Integroidaan kestävä kehitys tiukasti osaksi rahoituslaitosten ja valvojen hallintoa.

HLEG antaa EU:lle myös seuraavat monialaiset suositukset:

- Etsitään vastatoimia rahoitusmarkkinoiden lyhytjänteisyydelle, jotta vähennettäisiin sen negatiivisia vaikutuksia pitkäaikaiseen yritysrahoitukseen.
- Etsitään keinoja, joilla yksittäiset kansalaisetkin voisivat ottaa osaa kestävä rahoitukseen.
- Valvotaan kestäviä sijoitussuunnitelmia ja niiden toteutumista. Tätä varten EU:ssa voisi olla tarkoitusta varten perustettu kestävä rahoituksen ”havaintoasema”.
- Parannetaan rahoitusmarkkinoiden vertailuindeksien määrittelyn läpinäkyvyyttä ja ohjeistusta.
- Varmistetaan, että EU:n tilinpäätössääntely ei tarpeettomasti häiritse pitkän aikavälin investointeja.
- Otetaan käyttöön ”kestävyys ensin” -periaate EU:n päätöksenteossa.
- Edistetään kestävä rahoitusta globaalilla tasolla.

HLEG antaa erillisiä suosituksia myös yksittäisille rahoitusjärjestelmän sektoreille. Näiden suositusten tarkoitus on:

- edistää reaalitaloutta ja kestäväää lainanantoa pankkisektorilla.
- mahdollistaa vakuutusyhtiöiden vahvempi rooli osake-, pitkäaikais- ja infrastruktuurisijoittamisessa.
- varmistaa, että varainhoitajat, eläkerahastot ja sijoituskonsultit ymmärtävät asiakkaidensa kestävyteen liittyvät mieltymykset.
- varmistaa, että luottoluokituslaitokset pidentävät riskianalyysin aikajännettä ja kertovat, miten ne ottavat huomioon ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon (ESG) liittyvät tekijät.
- saada pörssilistautumiseen liittyvät tahot edistämään em. tekijöiden julkaisemista.
- saada investointipankeilta parempaa tutkimustietoa pitkältä aikaväliltä.

HLEG tiedostaa, että moneen muuhunkin yhteiskunnalliseen ja ympäristöongelmaan tulee puuttua, ja suosittelee seuraavaa:

- Kasvatetaan yhteisötalouden yrityksiä ja rahoitetaan sosiaalisesti hyödyllisiä hankkeita.
- Arvioidaan uudelleen luonnon ja ympäristön arvo taloudellisissa päätöksissä.
- Ohjataan maataloutta niin talouden, ympäristön kuin kansanterveyden kannalta kestävämpään suuntaan.

HLEG:in loppuraportissaan antamat suositukset pyrkivät vaikuttamaan Euroopan komission kestävä rahoituksen toteuttamisohjelmaan. Toteutuksen ei tule kasvattaa toimijoiden lainsäädännöllistä taakkaa ja monimutkaisuutta, koska sen tavoitteena on helpottaa lisärahoitusta. Asiantuntijaryhmän varsinainen mittapuu ei ole niinkään se, miten laajalti sen suositukset otetaan käyttöön, vaan pikemminkin se, miten hyvin kestävä rahoitus otetaan pysyväksi osaksi eurooppalaisia markkinoita ja päätöksentekoa. HLEG toivoo myös herättävänsä laajaa julkista keskustelua, jonka avulla Euroopan rahoitusjärjestelmän painopiste saadaan siirrettyä kriisinjälkeisestä vakauttamisesta kohti pitkäaikaisen kasvun tukemista.